

„Gomba” ötvenért

Elúszik a vízművek?

Alaposan belém csip a hideg, míg átsétálok a Szege-di Vízművek és Fürdők igazgatójához, Tölgyesi Bélához. Elképzelem, ha most kellené egy szál fürdőgatyában végigmenni a nyitott par-ton... Erre csak a megszál-lottak és az örültek képe-sek. Pedig egyre betegség-ből társadalmunkban igencsak szükség lenne a mozgásra — ha lenne hol sportolni.

— Mi is jeleztük már a szegedi tanácsnak, hogy így nem mehet tovább. Az év végére, ha közbe nem lép valaki, veszteséges lesz a cég. Közben egyre több a lakosság panasza — mondja a vízművek igazgatója.

— Mit válaszoltak?
— Azt, hogy gazdálkod-junk okosabban, vagy zár-juk be a fürdőket. Az az igazság, nincs tisztázva, ki-hez is tartozunk igazán.

— Hogyhogy?
— A cég egyik fele, a víz-és csatornamű a minisztéri-umé, a fürdőüzem a városi tanácsé.

Márpedig akinek nincs gazdája, az előbb-utóbb baj-ba kerül. A tanács érvei is érthetők: évről évre lefarag-ják a hozzott villámgyors in-tézkedés miatt.

— Mi mindenért többszö-rösen is megfizetünk — mondja egy nyugdíjas or-vos: — Először is keményen megadóztatnak minket, utá-

na befizetjük a belépőt. Akad olyan is, hogy társadalmi munkát is elvárnak. Szóval, ez a magyar menta-litás. A sportban, az úszás-ban pedig nem lehetne azt nézni, mennyire nyereséges. Az egészségért többet ér.

— A vízesekkel mégis más a helyzet.
— A támogatás és elvonás olyan bonyolult rend-szere alakult ki mára, hogy ember legyen a talpán, aki kibogozza, mi veszteséges és mi nem — mondja az igaz-gató. — A víz köbmétere 10 forint, de a lakosság csak 2 forint 50 fillért fizet ér-te. A többi a kormány ki-egészíti. Utána a keletkezett hasznot elviszi a vízügyi alapba.

— Mennyivel vágják meg az idén a szegedi vízművet?
— Hatvanöt millióval, ezt később hattal még meg is fejejték.

— Hogy lehet egy cég veszteséges, ha hetvenegy milliót be tud fizetni?
— Ez van. Teljesen ki va-

gyunk szolgáltatva. A víz-ügyi alapba befizetett pénz sorsát még senki sem kö-vethette eddig nyomon. Nem tudni, mi lesz vele. Tavaly visszakértünk belőle 150 milliót. De nem kaptunk egy fillért sem. Az újszege-di víztörvény megrepedt, a Bel-város alatt 50 kilométeres használatatlan csőhálózat van, mégsem tudjuk felújí-tani, mert nem marad ná-lunk egy fillér sem.

— A vízszolgáltatás előbb-utóbb átmegegy piaci viszonyok közé — veti közbe dr. Kovács Gábor főmérnök. — Néhány év múlva a kor-mány a lakosságra fogja át-tesztálni a 10 forintos köb-méterenkénti árat. De mi lesz a fürdőkkel? Ez a szol-gáltatás a világ minden tá-ján veszteséges. Az NSZK-ban például 1 márka a be-lépő, és 3-ba kerül egy ven-dég.

— Úgy hírlík, Szegeden is megemelik jövőre a belé-pőt.

— Igen. 25-ről 30-ra megy fel a napijegy ára, a fel-újított Gombába viszont öt-ven lesz a belépő. Így sem fedezi a kiadást.

— Azt is beszélük, nem lesz bérlet.

— Lehet. Nyolcezer fo-rintba kerülne az éves be-lépő. Ennyit ki fog adni ér-te?

— A nyugdíjasok is pa-naszkodnak!

— Kiszámoltuk, több mint ötezer forint lenne a bérle-tük. Ennyit nem tudnak fi-zetni. Most abban marad-tunk, legfeljebb ezeröttszázat kérünk. Az egészségügyileg rászorulóknak pedig a tár-sadalombiztosítási igazgatósá-g receptre írja fel a für-dőjegyet.

De mi lesz azokkal, akik ma még ugyan egészségesek, de a mozgáshiány, a rossz életmód miatt megvan a ki-látásuk arra, hogy gyorsan lerobbanjanak? Nekik vaj-on lesz-e pénzük az úszó-jegyre? Minden bizonnyal az lenne az ideális megoldás, ha mindent az árán kínál-nának: a fürdőjegyet is, a munkaerőt is. De míg a fi-zetések mélyen „nyomottak”, aligha lesz esély arra, hogy a szolgáltatásokat az igazi árán vegyüik igénybe.

A vízművek meg közben úszik, úszik, csendben az ár-ral. Senki sem tudja, mit is hoz a holnap...

Rafai Gábor

Komócsin Mihály még nem jelentkezett

Kormányzó szabaddemokraták?

A népszavazáson politikai győzelmet aratott négyparti koalíció szegedi szervezeteinek gyűléséről hétfőn számoltunk be olvasóinknak. Az első magyar népszavazás tapasztalatai és a közelgő parlamenti választások előkészületei képezték fő témáit a Bálint Sándor Művelődési Központban tartott beszélgetésnek, melyet ezúttal továbbfolytatunk Rozsnyai Bálinttal, aki e rendezvényen a Szabad Demokraták Szövetségét képviselte.

— Egyes közvéleményku-tatási adatok szerint az SZDSZ a pártok „népszerű-ségi listáján” a harmadik helyre „jött fel” a népszavazás után. Számítottak-e korábban ekkora sikerre? Érezhető-e a közvélemény szimpátiájának növekedése például a tagság létszámát illetően?

— A legfontosabbnak azt tartom, hogy ez a népszavazás önmagában sikeres volt; a választópolgárok jó-val több, mint fele elment szavazni; élt törvényes jogá-val. Külön öröm számunkra, hogy az első kérdésben az ál-talunk képviselt álláspont győzedelmeskedett. Lénye-ges tapasztalat a jövőre néz-vést az is, hogy a pártok, politikai szervezetek tényle-ges politikai súlya nincs szor-os összefüggésben taglétszám-mukkal. Ennek ellenére itt, Szegeden is ugrásszerűen megnőtt az SZDSZ-be belép-ni szándékozók száma a népszavazást követően; jelenleg mintegy száz tagunk van a városban; ennek körülbelül 40 százaléka értelmiségi.

— Milyen kritériumai vannak az SZDSZ-tagság-nak? Gondolok itt arra, hogy kizáró momentum-e a ko-rábbi politikai előélet; konkrét példát hozva: tagja le-hetne-e a Szabad Demokra-ták Szövetségének Komócsin Mihály, amennyiben jelen-tkezne?

— Egyetlen feltétele van annak, hogy bármely ma-gyar állampolgár tagja le-gyen az SZDSZ-nek: alá kell írnia a belépési nyilat-kozatot, amellyel azt igazol-já, hogy elfogadja az SZDSZ alapszabályát, magáévá teszi annak alapelveit. Így tehát nem rekesztünk ki senkit előlelete miatt a potenciális SZDSZ-tagok táborából. Itt jegyzem meg, hogy szegedi tagjaink közt is előfordul olyan személy, aki korábban tagja volt a Magyar Szocia-lista Munkáspártnak. Kér-désének második felére azt válaszolom, hogy Komócsin Mihály eddig még nem ke-reste fel belépési szándéká-val a Szabad Demokraták Szövetségét...

— Az SZDSZ és a Magyar Demokrata Fórum korábban — mint az Ellenzéki Kerek-asztal két markáns tagszer-vezete — politikai szövetség-ben állt egymással, a népszavazás körüli küzdelemben azonban ellenfelekké váltak. Milyen most a viszony közöt-

tük, s mekkora a szerepe az „ellenségeskedésben” a ha-gyományos és rosszemlékű népi-urbanus ellenitének?

— Az SZDSZ álláspontja szerint szervezetünknek nem feladata, hogy más politikai szervezetek belső ügyeivel foglalkozzék, illetve hogy azok állásfoglalásait kom-mentálja. Nem szeretnénk részt venni semmilyen vá-daskodó, mások lejáratását célzó kampányban. Pozitív módon a saját elképzeléseinket kell publikussá tennünk. Kár volna, ha az ellenzéki belüli viszonyrendszerben el-uralkodna a politikai kultúra teljes hiánya. A népi-urbanus ellenitének ugyan voltak bizonyos történelmi hagyomániai, ám kiéleződésének időszakában mindig is felül-ről manipulálták, felerősítet-ték, politikai érdekből. Jó volna már végre egyszer túl-lépni ezen, elfeledkezni róla.

— Az SZDSZ számára je-lenleg az MSZP vagy az MDF a nagyobb politikai el-lenfél?

— Véleményem szerint a szocialista párt még a szer-veződés állapotában van; nem erősödtek meg oly mér-tékben, hogy megvalósítha-sák az általuk a budapesti konferenciájukon hangozta-tottakat. A Magyar Demokra-ta Fórum és az SZDSZ közt jelentős nézeteltérések áll-nak fenn; ugyanakkor nem lehetetlen a velük való együttműködés egyes speciá-lis, például regionális kér-désekben.

— Ezelőtt fél éve az SZDSZ vezetői kijelentették, hogy mindenképpen ellen-zékben maradnak. Azóta változott-e az álláspontjuk? Kormányzóparttá válik-e az SZDSZ?

— Természetes, hogy az országos képviselőválasztá-sok döntenek majd e kérdés-ben. Jelzés értékű, hogy a népszavazáson az állampol-gárok többsége a „kiskoali-ció” törekvéseit támogatta, azon négy pártét, amelyek egyértelműen a polgári de-mokrácia létrehozása érdeké-ben munkálkodnak. Tisztá-ban van az SZDSZ is azzal, hogy bármilyen politikai erő vagy koalíció jut hatalomra, jó ideig gazdasági csődtö-meggel kell szembenéznie. Az SZDSZ egyébként támo-gatna egy jelenlegi szakér-tői kormányt is, ha az egy konkrét, megvalósítható át-meneti programot dolgozna ki a választásokig.

Sandi István

Vesztes kereskedők — nyertes polgárok!

„Invázió”-szünet

1 millió 800 ezer forint nyereségkiesés érte a szege-di élelmiszer-kereskedelmi vállalatokat a jugoszláv be-vásárlóturizmus megállítá-sára hozott villámgyors in-tézkedés miatt.

— Elsősorban az okozza a mínuszt, hogy a szigorító intézkedéseket azonnal ha-tályba léptették, s így a novemberi utolsó hétvégére előre megrendelt élelmiszere-ket csökkentett áron kell-tet eladniuk a vállalatok-nak — mondta Földesi Gyula, a megyei tanács osz-tályvezetője tegnap délelőtt.

Mi lesz a veszteség sor-sa? A minisztérium ugyan felmérést készítettett, de ígéretet nem adott arra, hogy a vállalatoknak mind-ezt megtéríti. Így az igazi nyertes ez esetben a szege-di lakosság, hiszen a több hónapos kényelmetlenség-ért cserébe az elmúlt na-pokban féláron juthatott bi-zonyos élelmiszerekhez.

— Meddig tart a kivételi tilalom?

— Ezt egyelőre nem tud-ni. December 20-ig kell a tárcaközi bizottságnak ja-vaslatot tennie, hogyan ve-zethető le európai módon a bevásárlóturizmus. Várható azonban, hogy januárban visszavonják a rendelkezést.

Már csak azért is, mert a hűségeztmények szabad-ár-kategóriába kerülnek át, ami nálunk bizonyára azo-nos az áremeléssel, s így a hazai kereslet alapos csök-kenése várható.

— Az invázió elmúltával milyen ünnepi ellátást ígér-hetnek?

— Úgy tűnik, hogy étolaj, rizs, fűszerpaprika és cso-magolt zsír kivételével min-denből lesz bőségesen.

— Az eddig hiánycikknek

számító füstölt és száraz-húsárukból is?

— Igen. Sőt, az idén déli-gyümölcsöknek sem lesz-nek. A megszokottnál több narancsot, banánt szerzett be a Tisza Fűszért.

— Legfeljebb az árral lesznek gondok!

— A kereskedelmi vállalatok csak ajánlhatják a 60 forintos árat. A legtöbb kiskereskedő azonban 70–90 forint között kínálja. A piac döntse el a többi...

— Ezek óta gond a fe-nyőfa is.

— Sajnos, az idén 10 szá-zalékkal kevesebb lesz, mint tavaly. Az ár itt is csak ajánlott: 70 forint méterenként. Mivel ezzel a cikkel zömében kiskereskedők és magántermelők foglalkoz-nak, várhatóan ennél jóval magasabb áron kínálják majd. A hiány enyhítése miatt került a fenyőfa is a tilalmi listára.

Előbb-utóbb azonban a várva várt ünnepek is el-múlnak majd. Mi lesz az-után a bevásárlóturizmus sorsa? Nos, máris két új valutás üzletre kértek en-gedélyt Szegeden, ahol majd élelmiszereket is kínálnak. A már meglevő ilyen üzle-tekben is bővítik a profilt. Igaz, a jugoszlávok inkább a forintos áruk kicsempé-zését választják, mert a fe-ketén átváltott valuta éri meg igazán. Mindennek persze a kereskedők örül-hetnek csak, hiszen ha jó-vőre visszatér az invázió, aligha lehet majd levezet-ni a megszokottnál három-szor nagyobb forgalmat. Az meg végképp nem vigasztaló a hazai bevőknek, hogy a csillagos égit felfűzőköt ára-kon amúgy sem tudná a húst kilószámra hazavini-ti...

R. G.

ÜNNEPI NYITVA TARTÁS

A fővárosi és megyei ta-nácsok kereskedelmi osztá-lyai, sőt a kereskedelmi vál-lalatok is a korábbinál jó-val nagyobb önállósággal határozhatják meg, hogy az év végi ünnepek előtt mikor tartják nyitva a boltokat.

A Kereskedelmi Minis-teriumban elmondták, hogy — a KPVDZ-szel és a Kisösszal egyeztetve — csu-

pán javaslatokat tesznek az üzletek célszerű nyitva tar-tására. Eszerint december 10-én, ezüstvasárnapon, va-lamint december 17-én, aranyvasárnapon az ipar-cikk üzletek, ruházati bol-tok és áruházak a hétközna-pi rend szerint tarthatnak nyitva, de ha úgy vélik, hogy számukra ez nem kifí-zelő, kinyithatnak fél

napra is, illetve egyáltalán nem kell kinyitniuk.

Szegeden az ekkor nyitva tartó boltok 9–15 óra kö-zött várják a vásárlókat. December 23-án, szombaton minden kereskedelmi és vendéglátóegység számára kötelező, hogy a pénteki rend szerint tartson nyitva. December 24-én, vasárnap — szintén kötelezően — 13 óráig fogadják a vásárlókat az élelmiszerüzletek, a csar-nokok és a piacok. Ezen a napon a vendéglátóhelyek-nek 15 óráig kell nyitva tar-taniuk. Szegeden az Utasel-látó Vállalat Szeged pályau-dvaron levő étterme 18 óráig, a Tisza és a Hungaria étterem 22 óráig várja ven-dégeit. December 25-én, hét-főn és 26-án, kedden a kije-lölt vendéglátóhelyeken tej-et és kenyeret árúsítanak, s a Gelkanál szokásos ünnepi ügyeletet tartanak. Decem-ber 30-án, szombaton a sző-kásos szombati nyitva tar-tás érvényes, ezt azonban szükség szerint meghosszab-bíthatják a vállalatok. Sze-geden valamennyi élelmis-zerbolt 15 óráig tart nyit-va. A piaccsarnok, a piac és a piac területén üzemelő valamennyi élelmiszert áru-sító pavilon 15 óráig üze-mel. December 31-én, va-sárnap, január 1-jén ünne-pi rend szerint tartanak nyitva a virág- és édesség-boltok, valamint a vendég-látóhelyek, s mindkét na-pon ügyeletet is tartanak az erre kijelölt szolgáltatók.

Cáfolat: „a hír nevetséges”

„A hír nevetséges, az IMF-fel folytatott tárgyalá-sok a legjobb úton haladnak előre” — mondta Tarafás Imre, a Magyar Nemzeti Bank első elnökhelyettese, nem sokkal azután, hogy az AFP francia hírügynökség, szerdán reggel megbízható forrásokra hivatkozva je-lentette: a Nemzetközi Val-lalat alap és Magyarország szakértői között folyó tár-gyaláson súlyos nézeteltéré-sék alakultak ki, s ezek a tárgyalások felfüggesztését vonhatják maguk után.

Tarafás Imre elmondta,

hogy beszélt az IMF Buda-pesten tartózkodó missziójá-nak vezetőjével, akit szin-tén meglepett az AFP meg-alapozatlan híre, s annak forrásáról sem tudott nyil-latkozni. Az IMF-fel folyta-tott tárgyalások során egyébként a hét 2. felére be-fejezik a magyar kormány jövő évi gazdaságpolitikai programjának a megtár-gyalását. Ezt követően az IMF-tárgyalócsoporth elu-tazik Magyarországról. A kor-mány gazdaságpolitikai programja és a jövő évi költségvetés az Országgyű

lés decemberi ülészaka elé kerül, és az IMF-tárgyalá-sok majd ezt követően foly-tatódnak.

Az AFP hírében a magát megnevezni nem kívánó il-leketező közölte, hogy a né-zetkülönbségek fő oka a túlságosan nagy magyaror-szági költségvetési deficit. Ezzel kapcsolatban az MNB első elnökhelyettese el-mon-dta: a tárgyalásokon a két fél a jövő évi költség-vetéssel kapcsolatban „azo-nos nagyságrendben” gon-dolkodik.

Liebmann-díj

Tegnap a sajtónap alkal-mából szegedi fotósokat ju-talmaztak a megyei lapki-adó vállalat ünnepségén. Immár ötödik alkalommal bírálták el a Liebmann-díj-ra pályázók alkotásait, s másodszer lett első helye-zett Gyenes Kálmán. Nívó-díjat kaptak a Délmagyar-ország fotóriporterei, Somo-gyi Károlyné és Nagy Lász-ló. Az ünnepségen Kispál Antal igazgató köszöntötte a 90 esztendő Liebmann Bélat.